

กลุ่ม 1

นโยบายขจัดความยากจน

การประชุมเชิงปฏิบัติการ

การจัดทำแผนบริหารราชการแผ่นดิน

วันที่ 26-27 มีนาคม 2548 ณ ทำเนียบรัฐบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ขจัดความยากจน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ปัญหาความยากจนหมดสิ้น

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย (48-50)
สัดส่วนความยากจนภายใต้เส้นความยากจนลดลง และคนเดือดร้อนจากปัญหาสังคมลดลง	

กลยุทธ์หลัก	เจ้าภาพหลัก	เจ้าภาพร่วม
ปรับปรุงระบบบริหารจัดการทั้งระบบเชื่อมโยงการแก้ไขความยากจนทุกระดับตั้งแต่ บุคคล ชุมชนและประเทศ	ศตจ.	ทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 : จัดความยากจน

ก. ระดับมหภาค

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- 1) คนยากจน 7.5 ล้านคน (ใต้เส้นความยากจน) มีโอกาสเข้าถึงบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาล ค่าใช้จ่ายลดลงและมีรายได้เพิ่มขึ้น
- 2) คนจนและผู้มีปัญหาสังคมที่ลงทะเบียน 8 ล้านคน ได้รับการแก้ปัญหา
- 3) สภาพแวดล้อมทุกมิติเอื้อต่อการลดพ้นความยากจนทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน กฎหมาย โอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข การศึกษา การเข้าถึงทุน องค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ และหลักประกันสังคม

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย (48-50)
(1) สัดส่วนคนยากจนเข้าถึงบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม	
(2) สัดส่วนคนจนและผู้มีปัญหาทางสังคมได้รับความช่วยเหลือ	
(3) สัดส่วนแรงงานนอกระบบ และแรงงานเกษตรมีหลักประกันคุ้มครองทางสังคม	

กลยุทธ์หลัก	เจ้าภาพหลัก	เจ้าภาพร่วม
1) เร่งรัดการกระจายกรรมสิทธิ์ที่ดินและปรับปรุงคุณภาพดินให้ทั่วถึงและเพียงพอ ให้สนับสนุนการลงทุนระยะยาว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	ก. เกษตร	ก. ทรัพยากรฯ ก. การคลัง ก. มหาดไทย
2) จัดหาและจัดสรรน้ำให้เพียงพอ โดยเพิ่มประสิทธิภาพและขยายพื้นที่ชลประทาน ขยายระบบชลประทานจุลภาค และการขุดบ่อน้ำในไรนา ให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึงเป็นลุ่มน้ำ และรักษาพื้นที่ที่รัฐได้ลงทุนระบบชลประทานไว้แล้วเพื่อเป็นที่เกษตรตลอดไป	ก. เกษตร	ก. ทรัพยากรฯ
3) สร้างกลไกการบริหารจัดการด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด โดยรัฐเป็นผู้เชื่อมโยงทางด้านการตลาดทุน ตลาดสินค้าในรูปแบบนิติบุคคล (SPV)	ด. การคลัง	ก. พาณิชย ก. เกษตร ก. อุตสาหกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 : ขจัดความยากจน

ก. ระดับมหภาค (ต่อ)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- 1) คนยากจน 7.5 ล้านคน (ใต้เส้นความยากจน) มีโอกาสเข้าถึงบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาลมีค่าใช้จ่ายลดลงและมีรายได้เพิ่มขึ้น
- 2) คนจนและผู้มีปัญหาสังคมที่ลงทะเบียน 8 ล้านคน ได้รับการแก้ปัญหา
- 3) สภาพแวดล้อมทุกมิติเอื้อต่อการหลุดพ้นความยากจนทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน กฎหมาย โอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข การศึกษา การเข้าถึงทุน องค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ และหลักประกันสังคม

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย (48-50)
(1) สัดส่วนคนยากจนเข้าถึงบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม	
(2) สัดส่วนคนจนและผู้มีปัญหาทางสังคมได้รับความช่วยเหลือ	
(3) สัดส่วนแรงงานนอกระบบ และแรงงานเกษตรมีหลักประกันคุ้มครองทางสังคม	

กลยุทธ์หลัก	เจ้าภาพหลัก	เจ้าภาพร่วม
4) จัดให้มีระบบบริหารจัดการและองค์กรที่รับผิดชอบสินค้ารายผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างเสถียรภาพด้านราคาสินค้าเกษตร อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง	ก.พาณิชย์	ก.เกษตร ธกส.
5) สร้างระบบฐานข้อมูลความยากจนในระดับครัวเรือน เชื่อมโยงสู่ระดับพื้นที่ ชุมชน และภาพรวมประเทศ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาความยากจน	ก. เทคโนโลยี สารสนเทศ.	ทุกกระทรวง ที่เกี่ยวข้อง
6) สร้างระบบคุ้มครองทางสังคม ให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบและแรงงานเกษตร - ส่งเสริมการระดมเงินออมเพื่อจัดสรรสวัสดิการของชุมชน - จัดตั้งกองทุนคุ้มครองแรงงานนอกระบบ	ก.แรงงาน	ก.มหาดไทย ก.พัฒนาสังคม ก.เกษตร ก. คลัง

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 : ขจัดความยากจน

ข. ระดับชุมชน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ชุมชนได้รับการพัฒนาให้เข้มแข็ง ใช้อองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาแหล่งเงินทุน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย (48-50)
(1) สัดส่วนกองทุนหมู่บ้านที่เป็นธนาคารหมู่บ้าน (2) สัดส่วนประชาชนที่ได้ประโยชน์จากการอุดหนุนโครงสร้างพื้นฐาน (3) สัดส่วนประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากการแก้ปัญหาชุมชน (4) สัดส่วนแผนชุมชนที่บูรณาการกับแผนท้องถิ่นและแผนจังหวัด (5) จำนวนศูนย์เรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และการใช้ประโยชน์ (6) จำนวนโรงสีชุมชน โรงปุ๋ยอินทรีย์ชุมชนในพื้นที่ที่เกษตรกรมีความสนใจและความพร้อม	

กลยุทธ์หลัก	เจ้าภาพหลัก	เจ้าภาพร่วม
7) ยกระดับกองทุนหมู่บ้านที่มีความพร้อมให้เป็นธนาคารหมู่บ้าน	สทบ.	ก.คลัง ธกส.ธ.ออมสิน ธ.กรุงไทย
8) จัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแก่องค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำ ป่าชุมชน สร้างความเข้มแข็ง เมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่ พัฒนาอาชีพ ฯลฯ	คกก.กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น	สงป. ก.คลัง ก.มหาดไทย ก.เกษตร ก.ทรัพยากร
9) ส่งเสริมให้ชุมชนสามารถแก้ไขปัญหาท้องถิ่นด้วยตนเอง โดยการจัดสรรงบประมาณ SML	สำนักเลขาธิการนายกฯ	ธกส.

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 : ขจัดความยากจน

ข. ระดับชุมชน (ต่อ)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ชุมชนได้รับการพัฒนาให้เข้มแข็ง ใช้อองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาแหล่งเงินทุน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์หลัก	เจ้าภาพหลัก	เจ้าภาพร่วม
10) ผลักดันให้มีการทำแผนชุมชนครอบคลุมทั่วประเทศ และเชื่อมโยงกับแผนระดับท้องถิ่นและจังหวัด	ก.พัฒนาสังคม(พอช)	ก.เกษตร ก.ศึกษา ธกส. ก.สาธารณสุข ก.มหาดไทย
11) จัดการองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิต การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การพัฒนาสินค้า OTOP และการบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น รวมทั้งสร้างเครือข่ายการจัดการความรู้	ก.มหาดไทย	ก.ศึกษา ก.เกษตร ก.พัฒนาสังคม ก.พาณิชย์ ก.อุตสาหกรรม ก.แรงงาน ก.สาธารณสุข ก.วิทยาศาสตร์ สำนักนายกรัฐมนตรี คกก. OTOP OKMD
12) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรระดับชุมชน เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถสินค้าเกษตรระดับชุมชน เช่น โรงสีชุมชน โรงปุ๋ยอินทรีย์ชุมชน และเครื่องจักรกลเกษตรขั้นพื้นฐาน	ก.เกษตร	ก.วิทยาศาสตร์ ก.มหาดไทย ก.พัฒนาสังคม (พอช.)

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 : จัดความยากจน

ข. ระดับบุคคล

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ประชาชนยากจนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีหลักประกัน และได้รับการคุ้มครองทางสังคม รวมทั้งบุตรหลาน สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย (48-50)
(1) สัดส่วนครัวเรือนที่ได้รับบริการด้านการพัฒนาอาชีพ (2) จำนวนครัวเรือนเกษตรและครัวเรือนประมงทะเลที่แปลงสินทรัพย์เป็นทุนเพิ่มขึ้น (3) จำนวนหนี้สินทางเกษตรของเกษตรกรลดลง (4) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการอบรมแลกเปลี่ยนความรู้เศรษฐกิจพอเพียง (5) คนยากจนมีรายได้เพิ่มขึ้น	

กลยุทธ์หลัก	เจ้าภาพหลัก	เจ้าภาพร่วม
13) แก้ไขความยากจนเชิงรุกโดยการจัดคาราวานแก้ ยากจนที่ให้บริการระดับครัวเรือน ให้คำแนะนำด้านอาชีพ และความรู้ เพื่อเพิ่มรายได้	ก.มหาดไทย	ทุกกระทรวง ภาคเอกชน ภาค ประชาชน.
14) ขยายโอกาสเข้าถึงทุน ผ่านการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน การจัดการมรดกที่ดิน การกระจายสิทธิ์พื้นที่ประมงในทะเล เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งทุน	สนง.บริหาร แปลงสินทรัพย์ เป็นทุน	ก.ทรัพยากร ก.เกษตร (สปก. กรมประมง) ก. มหาดไทย (กรมที่ดิน) ก.พาณิชย์ (กรมทรัพย์สินทาง ปัญญา)

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 : จัดความยากจน

ข. ระดับบุคคล (ต่อ)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ประชาชนยากจนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีหลักประกัน และได้รับการคุ้มครองทางสังคม รวมทั้งบุตรหลาน สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์หลัก	เจ้าภาพหลัก	เจ้าภาพร่วม
15) เร่งรัดการแก้ไขหนี้สินของเกษตรกรอย่างเป็นธรรม ทั้งหนี้สินที่เกิดจากโครงการของรัฐและหนี้สินนอกระบบ	ธกส.	ก.เกษตร
16) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ประยุกต์การใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทำการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและการดำรงชีวิตในระดับครัวเรือน	ก.เกษตร	สศช.
17) สนับสนุนทางเลือกในการประกอบอาชีพใหม่และความมั่นคงให้คนยากจนนอกภาคเกษตร - สนับสนุนการเป็นผู้ประกอบการใหม่ โดยส่งเสริมความรู้ การเข้าถึงแหล่งทุน และข้อมูลข่าวสารการตลาด รวมทั้งการสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ	ก.อุตสาหกรรม	ก.แรงงาน ก.มหาดไทย ก.พาณิชย์ ก. วิทยาศาสตร์ ก.เกษตร ก.การคลัง ก.ศึกษาฯ (สนง. คณะกรรมการอาชีพะ ศึกษา) สำนักนายกรัฐมนตรี้

นโยบายขจัดความยากจน ระดับมหภาค (เพิ่มเติม)

กลยุทธ์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	เจ้าภาพหลัก
1.1.1	เพิ่ม การจัดที่ดินทำกิน พร้อมสาธารณูปโภค	เพิ่ม <ul style="list-style-type: none"> ● พื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ● พื้นที่ที่ได้รับการ จัดที่ดินทำกินพร้อมสาธารณูปโภค 	-
1.3.1	-	-	เพิ่ม ก.พาณิชย์ ก.เกษตร

นโยบายขจัดความยากจน ระดับชุมชน (เพิ่มเติม)

กลยุทธ์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	เจ้าภาพ
1.4.1	-	-	เพิ่ม ก.คลัง
1.4.4 1.4.5	-	-	เพิ่ม ก. มหาดไทย
1.4.6	-	เพิ่ม จำนวนเครื่องจักรกล การเกษตรขั้นพื้นฐานที่เกษตรกร นำไปใช้ได้	-
1.4.7 เพิ่มเติม	สนับสนุนการพัฒนาชุมชน เป็นแหล่งท่องเที่ยว	• สัดส่วนชุมชนที่เป็นแหล่ง ท่องเที่ยว	ก.ท่องเที่ยว ก.มหาดไทย
1.4.8 เพิ่มเติม	สร้างโอกาสการพัฒนาอาชีพ ให้กับคนยากจนในชุมชน เมือง	• รายได้ของครัวเรือนยากจนใน ชุมชนเมืองเพิ่มขึ้น	ก.แรงงาน

นโยบายขจัดความยากจน ระดับคน(เพิ่มเติม)

กลยุทธ์	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	เจ้าภาพ
1.5.2	เปลี่ยน การจัดการกรรมสิทธิ์ที่ดิน เป็น การจัดสิทธิการถือครองที่ดิน	เปลี่ยน จากครัวเรือนเกษตรกรที่ทำ ประมงทะเล เป็น ครัวเรือนยากจน	-
1.5.3	-	เปลี่ยน — สัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ของ ครัวเรือนเกษตรกรลดลง - สัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สิน ของครัวเรือนเกษตรกรลดลง	-
1.5.4	-	เพิ่ม สามารถนำไปประยุกต์ใช้	-
1.5.5	-	เปลี่ยน คนยากจนมีรายได้และแหล่ง รายได้เพิ่มขึ้น	เปลี่ยน ก. แรงงาน
1.5.6 เพิ่มเติม	สร้างโอกาสให้ครัวเรือนยากจนเข้าถึง บริการด้านสาธารณสุขและการศึกษา ขั้นพื้นฐานและการศึกษาตลอดชีวิต	สัดส่วนครัวเรือนที่ได้รับบริการด้าน การศึกษาและสาธารณสุข	ก.ศึกษาฯ สาธารณสุข